

Årsplan for Finsland barnehage 2023-24

Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i felleskapet

Godkjent av samarbeidsutvalget 20. 6. 23

Årsplan 2023-24

Innhold

Vår barnehage.....	3
Presentasjon av barnehagen	3
Ny i barnehagen	3
Overganger innad i barnehagen	3
Overgang barnehage – SFO og skole	3
Barnehagens årsplan	4
Felles verdier, retning og fokus - strategiplan for barn og unge	4
Hovedsatsingsområde.....	4
Samarbeid	5
Foreldresamarbeid	5
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest	5
Lek og læring i barnehagen	5
Demokrati og barns medvirkning og deltakelse	6
Omsorg og danning	6
Kommunikasjon og språk	6
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	7
Bærekraftig utvikling	7
Livsmestring og helse	7
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø.....	8
Vurdering og veien videre	9

Vår barnehage

Finsland barnehage er en kommunal barnehage som ligger i ytterkanten av Kristiansand kommune. Vi er en fireavdelingsbarnehage med stor utelekeplass, tilknyttet naturtomt med grillhytte og snekkerbod. Barnehagen stod ny i 2013.

Adresse: Songdalsveien 788, 4646 Finsland
telefon: 48083250

Enhetsleder: Ragnhild Aasen, telefon: +4797109082,
E-postadresse: Ragnhild.Aasen@kristiansand.kommune.no

Barnehagen har en hjemmeside; <https://www.minbarnehage.no/finslandbhg>, der kan der finne månedsplaner, informasjon om barnehagen og ansatte. Visma flyt brukes for beskjeder og kommunikasjon mellom hjem og barnehage.

Ny i barnehagen

Å begynne i barnehagen er en stor overgang for et lite barn. Fra en skjermet tilværelse skal barnet nå venne seg til en hverdag med flere omsorgspersoner, nye rutiner, lek og utforskning på en helt ny arena.

Barn som begynner på Haren (småbarnsavdelingen) blir kontaktet av barnehagen i løpet av våren og invitert til å komme på besøk i barnehagen fire ganger, vi har også et felles foreldremøte i forkant av oppstart. Vi erfarer at ved å bruke litt tid på å bli kjent med hverandre, lokaler og omgivelser, så går overgangen til en hverdag i barnehagen lettere.

Kristiansand kommune har beskrevet hvordan tilvenning i barnehagen skal være, og det vil dere få mer informasjon om i forkant av oppstart. Foreldre må være forberedt på å sette av tid de første to ukene til å være med, og gjerne gi barnet noen kortere dager. Vi vektlegger en god dialog med dere foreldre slik at vi sammen kan få til en god start.

Overganger innad i barnehagen

Det året barna fyller tre, begynner de på stor avdeling, på Hjorten eller Elgen. Vi har en gradvis tilvenning hvor barna fra småbarnsavdeling flere ganger tilbringer litt tid der de skal begynne. De er også regelmessig på stor avdelings uteområde og leker, hvor de også treffer både voksne og barn derfra. For å gjøre overgangen så trygg som mulig, følger en i personalet fra småbarnsavdelingen med barna over på stor.

Overgang barnehage – SFO og skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Forbindelsen mellom barnehagen og SFO/skolen er derfor viktig, og Kristiansand kommune har utarbeidet [rutiner for dette samarbeidet](#). Barnehagen sender i samråd med foreldre et overføringsskjema til SFO og skole der også barnet bidrar med informasjon. For å konkretisere sammenhengen mellom barnehage og skole har barnehagen fått en skolesekk med variert innhold som skolestarterne skal bli kjent med; hoppetau, rim, regler, sanger og fortellinger. Sekken blir med til skolen, hvor lærerne kan bygge vider på det trygge og kjente som denne sekken representerer.

I Finsland er det slik at barna som skal begynne på skolen kommer i samme klasse, og da er det mye som allerede er kjent. Vi inviterer rektor og lærer på besøk i barnehagen, og førskolegruppa drar på besøk til skolen på våren og møter første klasse og de skolebarna som skal bli faddere til dem. Tilbake til barnehagen tar vi skolebussen sammen med skolebarna. Vi snakker også mye med barna om hva de tenker rundt det å begynne på skolen. Vi leser om skolen, leker skole, og prøver å gjøre det til noe kjent. Vi forsøker å skape positive forventninger, men også skape et trygt rom der førskolebarna kan dele de tanker de har rundt den milepælen som det å begynne på skole er.

Barnehagens årsplan

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Denne skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammepanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#). Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et brukbart arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles verdier, retning og fokus - strategiplan for barn og unge

Rammeverket for kvalitet og mestring er en operasjonalisering av Kristiansand kommunes strategiplan for

oppvekst. Rammeverket skal legge føringer for alt arbeid i barn og familie, barnehager og skole. Det gir tydelig retning gjennom formålet, «[Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet](#)». Det sier noe om hva som skal prege møtet mellom mennesker, om *relasjoner, forventninger og deltakelse*. Videre peker det på tre fokusområder i oppvekst, *livsmestring, inkluderende fellesskap og læring og utvikling*. Den ytterste sirkelen peker på prinsipper som skal ligge til grunn for arbeidet i en lærende organisasjon, som barnehagen er. *Lærende fellesskap, Verdier i praksis, Tydelig retning og Fokusert innsats*. Hele rammeverket finner du [HER!](#)

Kjerneverdiene i rammeverket er:

Likeverd - Medvirkning - Anerkjennelse

Alle barn og unge:

- har en absolutt verdi**
- vil når de kan**
- finner mening og deltar**
- har noe å tilføre fellesskapet**

Hovedsatsingsområde

Vi viderefører hovedsatsingsområdet fra forrige år: Trygge sammen. Et trygt og godt barnehagemiljø er grunnlaget for trivsel, godt samspill, lek og læring. Alle skal være inkludert og kjenne seg betydningsfulle i fellesskapet.

Dette er måten vi arbeider med et trygt og godt barnehagemiljø:

- Vi lytter til barna, og tar deres opplevelse av hvordan de selv har det i barnehagen på alvor.
- Har en god struktur, har aktiviteter og lek som fanger og engasjerer barna. De voksne deltar i lek, og har lekegrupper.
- Jevnlige observasjoner og barnesamtaler
- Åpen og ærlig dialog med foreldre om barnas trivsel.
- Vi bruker dialogmodellen (<https://dialogmodellen.no/>) på foreldremøter, og opp mot personalet.
- For å heve kompetansen jobber vi med Udires kompetansepakke: Trygt og godt barnehagemiljø

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere, - som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), mobilt team, helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp og støtte, eller få innspill til sitt arbeid når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn, er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesykepleier, familierapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsesykepleier som de møter minst to ganger pr. år.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen, er pålagt [taushetsplikt](#) og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon som gjelder barn, foreldre og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil bli umiddelbart informert og involvert i saker som gjelder deres barn, med mindre det dreier seg om vold og overgrep, da har barnehagen plikt til å melde til politiet.

Lek og læring i barnehagen

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammeplanens fagområder**. Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- antall, rom og form
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn
-

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen.

Vi har valgt følgende punkter for refleksjon over egen praksis knyttet til lek og læring:

- Et inspirerende lekemiljø som gir trygghet, glede og muligheter for lek og læring for alle barn.
- De voksne har ansvar for at alle barn får delta i lek
- Personalet er med i lek, legger til rette for lek, utvider leken, slik at barna hele tiden utfordres, og lekens fantastiske læringsmuligheter utnyttes.
- En lekende tilnærming til all læring.
- Vi støtter opp om barnas interesser i lek.

Demokrati og barns medvirkning og deltakelse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og deltar.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Vi har valgt følgende punkter for refleksjon over egen praksis knyttet til demokrati og medvirkning:

- Vi ser barna og lytter til dem, både det de uttrykker verbalt og nonverbalt, og lar deres stemme ha påvirkningskraft.
- Vi skaper et rom for medvirkning i måten vi planlegger og organiserer, slik at barna erfarer at de kan påvirke hverdagen.
- Vi anerkjenner det barna er opptatt av, og støtter og bygger opp om deres interesser.
- Vi hjelper barna til å få en trygg relasjon til de rundt seg, slik at de kjenner seg trygge og har mot til å komme med sine meninger og ideer.
- Vi lar barna påvirke sin hverdag i forhold til alder og modning, snakker med de største om demokrati, og lar dem oppleve at deres stemme har betydning, og kan være med på å påvirke hverdagen.

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivaretagelse av de individuelle behov.

Vi har valgt følgende punkter for refleksjon over egen praksis i forhold til omsorg og danning:

- Barna skal møtes med åpenhet, varme og interesse.
- Vi bekrefter barnas følelser og møter de der de er. Personalet erkjent med COS, og bruker denne tilnærmingen i møte med barna.
- Vi støtter og oppmuntrer barna til å videreutvikle seg som omsorgsfulle deltakere i fellesskapet.
- Vi bruker Være sammen, som et virkemiddel til å lære å sette ord på følelser, snakke om dem, og om hvordan vi kan være der for hverandre.
- Vi snakker med barna om følelser, vi spiller dem, og reflekterer sammen med dem.
- Barna får ansvar og er med og hjelper.
- Personalet er gode rollemodeller.
- Vi oppmuntrer barna til å fortelle, til å si hva de trenger, og til dele sine meninger.
- Personalet er varme og tydelige voksne.

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene. Vi har valgt følgende punkter for refleksjon over egen praksis i forhold til kommunikasjon og språk:

- Personalet er til stede, lyttende og imøtekommende i sin kommunikasjon med barna.
- Personalet er bevisst på sin rolle som språkmodeller i hverdagssituasjoner; de benevner og utvider barnas begreper.
- Vi vektlegger viktigheten av den gode samtalen i forhold til barns språkutvikling. Vi er interesserte, stiller åpne spørsmål, og engasjerer barna i dialog.
- Lek er den viktigste arena for språklæring, derfor legger vi til rette for lek, forsøker å utvide leken med ideer, rekvisitter, og fortellinger. Vi deltar i lek, og jobber for at alle får delta i god lek.
- Engasjert formidling og høytlesing i gruppe og for enkeltbarn. Vi får jevnlig nye bøker fra biblioteket, slik at barna alltid har aktuell og variert litteratur tilgjengelig. Vi bruker bøker bevisst i forhold til samtale underveis, og i etterkant (dialogisk lesing).

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt.

Vi valgt følgende punkter for refleksjon over egen praksis knyttet til mangfold, likestilling og gjensidig respekt:

- Vi viser at vi verdsetter mangfold og forskjellighet, gjennom måten vi snakker på og hva vi velger å fremheve.
- Vi markerer "En by for alle – inkludering og mangfold", med aktiviteter som fremmer forståelse for kjønn, etnisitet, funksjonsevne, forskjellige familieformer, språk, religion, livssyn og sosial status.
- Vi velger allsidig barnelitteratur og fortellinger, som viser likestilling og mangfold, og som understreker at alle er betydningsfulle i fellesskapet.
- Vi reflekterer og gleder oss over mangfold sammen med barna i det daglige.
- Mangfold og inkludering arbeides med gjennom hele året med utgangspunkt i barnegruppen.

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå, og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling.

Vi har valgt følgende punkter for refleksjon over egen praksis knyttet til bærekraftig utvikling:

- Vi er en Grønt flagg barnehage, som innebærer at vi har et særlig fokus på miljø i det pedagogiske arbeidet på de to stor-barns avdelingene.
- Vi vektlegger gode naturopplevelser og gjør barna kjent med naturens mangfold og sårbarhet.
- Vi ønsker at barna skal oppleve tilhørighet til naturen og at de kan bidra til å ta vare på den.
- Førskolebarna har et opplegg de følger gjennom hele året, de utformer miljøregler, og deres engasjement er av betydning for barnehagens miljøarbeid.
- Vi arrangerer loppemarked, og i den forbindelse snakker vi om hvordan vi gjennom gjenbruk kan bidra til bærekraftig utvikling.
- Inntektene fra loppemarkedet går til økonomisk mindre privilegerte barn.

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser, vi skal legge til rette for at barna blir robuste og trygge, og kjenner tilhørighet til barnehagens sosiale fellesskap.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder.

Vi har valgt følgende punkter for refleksjon over egen praksis knyttet til livsmestring og helse:

- Vi viser forståelse og anerkjenner barns følelsesuttrykk, vi møter de der de er.
- Vi forebygger og håndterer utestenging og mobbing i henhold til lovverket.
- Vi bruker dialogmodellen, og vi tar barnets opplevelse av det som skjer på alvor.
- Vi støtter barna i å bli kjent med egne og andres følelser, og jobber aktivt mot å få et språk de kan bruke til å uttrykke følelser.
- Vi oppmuntrer barna til, og støtter dem i å stå opp for seg selv.
- Personalet har et kompetent blikk på barns omsorgs- og livssituasjon, og de vet hva de skal gjøre om de har bekymring rundt et barn.

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelser. De ansatte har aktivitetsplikt, jfr § 41,42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Slik vil vår barnehage jobbe med å forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen:

- Vi har valgt «Trygge sammen» som hovedsatsingsområde, dette handler om å skape et trygt og godt barnehagemiljø (dere kan lese mer om hvordan vi kommer til å jobbe med dette under «Hovedsatsingsområde» på side 4 i denne planen).
- Vi forholder oss til barnehagens årshjul, og sikrer på den måten at personalet får en kompetanseheving.
- Arbeide systematisk med holdninger og forståelse av barns uttrykk gjennom observasjon, og refleksjon.
- Vi bruker dialogmodellen.
- Vi organiserer hverdagen med tanke på å skape et trygt og godt barnehagemiljø.
- Systematisk arbeid med barnesamtaler og foreldredialog.

Barnehagens årshjul for arbeidet med et trygt og godt barnahagemiljø

måned	Aktivitet	Ansvar
August	Planleggingsdag/personalmøte: <ul style="list-style-type: none">○ Gjennomgang av barnehageloven § 41, 42 og 43, og «Veileder til trygt og godt barnehagemiljø».○ Drøfting av barnehagemiljøet og hva de 5 delpliktene i aktivitetsplikten innebærer (forebygge, følge med, gripe inn, melde fra, undersøke)○ Arbeid med Udirs kompetansepakke for et trygt og godt barnehagemiljø, modul 2.○ Dialogmodellen	Styrer
September	Foreldremøte, hvor foreldre gjøres kjent med: <ul style="list-style-type: none">○ Barnehageloven § 41, 42 og 43○ «Veileder for trygt og godt barnehagemiljø»○ Dialogmodellen.no○ Hvordan melde fra (meldeskjema for ansatte i barnehagene i Kristiansand)○ Valg av foreldrerepresentanter til samarbeidsutvalg	Styrer
Oktober	Konstituering av samarbeidsutvalg. Gjennomgår «Veileder for trygt og godt barnehagemiljø». Personalet arbeider med Udirs kompetansepakke for et trygt og godt barnehagemiljø.	Styrer
November Desember	Foreldreundersøkelsen (Udir)	Styrer
Januar Februar	Foreldreundersøkelsen gjennomgås i ledelsen, personalet og SU.	Styrer
Mars- Mai	Fortsetter å arbeide med Udirs kompetansepakke. Foreldreundersøkelsen gjennomgås i ledelsen, personalet og SU.	Styrer
Juni	Personalet vurderer egen praksis knyttet til aktivitetsplikten (kap. 5 i denne veilederen) og hvordan ansatte følger opp dette.	Styrer

Vurdering og veien videre

Hovedmålet med vurdering er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vår barnehage arbeider kontinuerlig med vurdering blant annet gjennom pedagogisk analyse i egne grupper der hele personalet deltar. Gjennom å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Barnehagens arbeid med planlegging og vurdering skal ses i lys av valgt område for utvikling/hovedsatsningsområde.

Når barnehagen gjennom året jobber med refleksjon over egen praksis, bidrar dette til egenvurdering. Vi tar utgangspunkt i punktene som er skissert under hvert tema i årsplanen. Progresjonen vil kontinuerlig evalueres i lys av disse. Dette for å sikre at barnehagen gjennom året legger til rette for at alle barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø

Vi tar utgangspunkt i punktene for egenvurdering som er skissert under hvert tema i årsplanen.

I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan kommer progresjon til uttrykk i vår praksis når det gjelder «pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø»? (Rammeplanen, 2017, s.44)

Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon skiller seg fra ordinær dokumentasjon ved at den bidrar til kritisk refleksjon over praksis. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon kan den pedagogiske dokumentasjonen være et verdifullt utgangspunkt for felles refleksjon og samtaler om arbeidet, som kan danne grunnlag for å utvikle stadig bedre praksis.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi skissert noen punkter for refleksjon over egen praksis innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Disse punktene skal brukes i barnehagens vurderingsarbeid og i tillegg sikre progresjon. Med utgangspunkt i disse skal personalet i fellesskap vurdere egen praksis. Dette skal ligge til grunn for videre arbeid, læring og utvikling av et stadig bedre barnehagetilbud.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

- Planleggingsdager, personalmøter, og avdelingsmøter brukes til kompetanseheving, refleksjon, planlegging og evaluering. Vi bruker, IGP-metoden for å sikre at alle ansatte er med.
- Personalet vurderer kontinuerlig på daglig praksis.
- Vi tilpasser læring ut fra alder og modenhet, og har en plan på hvordan vi sikrer at barna utfordres mer og mer gjennom hele barnehageforløpet.

